

خبرها

کتابی با موضوع بررسی دیدگاه‌های ادبی رضا براهنی منتشر می‌شود

بخش فرهنگی – کتابی با موضوع بررسی «کارگاه‌ها و دیدگاه‌های رضا براهنی» به کوشش پژمان سلطانی منتشر می‌شود. به گزارش مهر، پس از گذشت بیست و پنج سال از برگزاری کارگاه‌های استاد «رضا براهنی»، به‌زودی مجموعه کاملی از آنچه در کارگاه‌های براهنی در دهه هفتاد ارائه شده، در قالب کتاب توسط «پژمان سلطانی»؛ نویسنده- ناشر و از شاگردان رضا براهنی روانه بازار کتاب خواهد شد. این کتاب که مراحل پایانی تدوین را سپری می‌کند، توسط نشر «ویستار» منتشر می‌شود.

کتاب مذکور شامل پیش‌گفتار و مقدمه مفصلی بوده و سپس با بررسی اندیشه‌های رضا براهنی ادامه پیدا می‌کند. از فصل‌های مختلف کتاب می‌توان به؛ نحوه شکل‌گیری و بنیان‌گذاری کارگاه، تئوری‌ها و روش تدریس و عناوین و سرفصل‌های ارائه شده در این کارگاه که بین سال‌های ۷۰ تا ۷۴، برگزار می‌شده، اشاره کرد. در بسیاری از محافل ادبی، اسامی بعضی افراد به‌عنوان شاگردان رضا براهنی عنوان می‌شود؛ اما در حقیقت حضور بعضی از آنها به‌عنوان مهمان، همراه شاگردان ایشان و فقط برای چند جلسه بوده‌است. بنابراین شاید یکی از بخش‌های مهم این کتاب که حکم مستندی تاریخی و قابل ارجاع دارد، معرفی و ارائه رزومه کاملی از شاگردان واقعی براهنی باشد. به این شکل که در این فصل، تاریخ ورود و خروج هر شاگرد از کارگاه براهنی، ژانر و نحوه فعالیت هر کدام از آنها پس از پایان دوره‌های کارگاه عنوان شده‌است. بعضی از شاگردان رضا براهنی، پس از گذشت بیست و پنج سال از کارگاه‌ها، اثری منتشر نکرده و در مقابل از بعضی دیگر آثاری منتشر شده است. اما این به معنی کم اهمیت بودن شاگردانی که اثری منتشر نکرده‌اند، نیست؛ چه اینکه بعضی از آنها علاوه بر داستان‌نویسی و شعر، در حوزه‌های دیگری مانند نقد، ترجمه آثار، موسیقی، سینما و معماری وارد شده و حیات ادبی- هنری خود را به این شکل ادامه داده‌اند. شاید بتوان یکی از دلایل عدم‌انتشار کار توسط این افراد را وسواس در کار و یا نداشتن امکان مناسب برای تبلیغ یا لابی‌های متعدد دانست.

از بخش‌های دیگر کتاب می‌توان به مصاحبه با افرادی که به‌عنوان مدعو در بعضی از جلسه‌ها حضور داشته و در قید حیات هستند، اشاره کرد. بهرام بیضایی، منوچهر بدیعی، محمد حقوقی، محمد مختاری، غزاله عزیزاده، ساناز صحتی، علی باباجاهی و... از افراد مدعو در این جلسه بودند. در همین راستا، در بخشی دیگری از کتاب، به عنوان مثال بخش‌هایی از ترجمه‌ی «اولیس» که توسط منوچهر بدیعی انجام و همان زمان در کارگاه ارائه و مورد بررسی قرار گرفت، آورده شده است. علاوه بر این، درس‌گفتارهایی از کارگاه رضا براهنی، به‌عنوان نمونه کار کارگاهی در دهه هفتاد، در قسمت دیگری از این کتاب، به تحریر درآمده است.

نگاهی به کارگاه زنده‌یاد «هوشنگ گلشیری»، یکی دیگر از بخش‌های خواندنی کتاب حاضر است. درواقع پژمان سلطانی، نویسنده کتاب، نقبی نیز به کارگاه‌های گلشیری زده؛ اما این نگاه به قصد مقایسه نبوده و هدف از آن، معرفی دو کارگاه شاخص در دهه هفتاد بوده است.

از دیگر بخش‌های خواندنی کتاب می‌توان به مصاحبه با «ساناز صحتی» و «کتای براهنی» همسر و فرزند براهنی اشاره کرد. در این گفتگوها، حکایت نحوه شکل‌گیری و تداوم کارگاه‌ها در زیرزمین منزل رضا براهنی آمده‌است.

●●●●●

کمال تبریزی:

ساخت فیلم «طبقه حساس ۲» فعلا صحت ندارد

بخش فرهنگی – کمال تبریزی خبرهای مبنی بر ساخت فیلم «طبقه حساس ۲» را تکذیب کرد و اعلام کرد که فعلا به هیچ وجه این خبرها صحت ندارد!

این کارگردان سینما در متنی نوشت: «این روزها در فضای مجازی و در یک اقدام فرصت طلبانه خبری منتشر شده مبنی بر ساخت فیلم «طبقه حساس ۲» به کارگردانی کمال تبریزی که فعلاً به هیچ وجه صحت نداشته و کاملاً تکذیب می‌شود! متأسفانه برخی منابع خبری متکی بر اطلاعات جسته و گریخته و بدون ذکر مآخذ خبر اقدام به نشر اینگونه اخبار می‌کنند که با شان و اخلاق حرفه ای این حوزه منافات دارد. امیدوارم جامعه مفید رسانه‌ای به ویژه در فضای مجازی به همکاران خود تذکر لازم را بدهند و مراقبت کنند که کمتر شاهد انتشار اطلاعات غلط در فضای مجازی باشیم. با آرزوی موفقیت و رقابت سالم»

●●●●●

آلبوم جدید سالار عقیلی منتشر شد

بخش فرهنگی – آلبوم موسیقی «در وادی عشق» به آهنگسازی کیوان کیانیان و صدای سالار عقیلی منتشر شد. کیوان کیانیان آهنگساز این آلبوم به ایستنا توضیح داد: سه سال پیش کار ضبط و میکس و مستر آلبوم «در وادی عشق» انجام شد و به تازگی منتشر شده است. این آلبوم شامل هشت قطعه است که در آن‌ها از اشعار مولوی، حافظ، باباطاهر و عطار استفاده شده است. او همچنین گفت که تم این آلبوم بر اساس ملودی‌های تنبور است.

کیوان کیانیان به‌عنوان سرپرست گروه، آهنگساز و نوازنده تنبور در «وادی عشق» حضور دارد و علاوه بر سالار عقیلی در مقام خواننده، علیرضا عقیقی نوازنده ستار و عود، اشکان مرادی نوازنده کامنچه، صفا شالیپوش نوازنده دف، همایون نصیری نوازنده دم دم، بندیر و کوزه در این اثر هنرنمایی کرده‌اند.

{فرهنگ و هنر}

نگاهی به سریال «نهنگ آبی» ساخته فریدون جیرانی

دعوت به یک چالش

پرستاب حرکت و رفتار و گفتار شخصیت‌ها و مونتاژ دینامیک سریال، فرم آن را از یک داستانسرایی کلاسیک و سنتی به سمت اثری مدرن سوق می‌دهد که در آن عدم قطعیت اصلی‌ترین برداشت و درک از تصاویر به هم ریخته و شلوغ آن است.

یکی دیگر از تمهیدات تصویری مناسب استفاده از نماهای ضدنور (سیلونت) و در تاریکی یا سیاهی قرار دادن شخصیت هاست. شخصیت‌هایی که از بروز چهره واقعی با روشنی و وضوح برای خود طفره می‌روند و به عمد بخشی از وجود و بروز خود را در تیرگی و سیاهی نگه داشته و از آشکار شدن آن جلوگیری می‌کنند. یکی از شخصیت‌هایی که این تمهید

تصویری به درستی برایش اجرا شده و نوع بازی و شخصیتش نیز بیشترین هماهنگی را با این تمهید دارد مروارید پارسا (ویشکا آسایش) است که دو شخصیتِ کاملاً متفاوتش را علاوه بر نوع بازی درخشان و کاملاً کنترل شده‌اش، از طریق همین تیرگی و روشنی‌ها به معرض نمایش می‌گذارد و بر آن تاکید می‌کند. او به درستی به ما نشان می‌دهد که تنها با بخشی از این شخصیت روبرو هستیم و بخش دیگری از آن در معرض دید ما قرار نگرفته است. همین جا از کار درخشان علی قاضی در مقام مدیر فیلمبرداریِ کار بی‌گوم که در

پختگی تصاویر و استفاده درخشان از رنگ و نور و سیاهی به نتایج درخشانی دست یافته است.

۳- نمی‌توان این یادداشت را به پایان برد و از کار بازیگران سریال «نهنگ آبی» یادی نکرد. بازیگرانی که در ترکیبی جذاب و تماشایی و جوه مختلف شخصیت‌های پیچیده و دست نیافتنی سریال را به عهده گرفته‌اند. بازی دوگانه و ترسناک ویشکا آسایش تا بازی برونگرا و ارائه‌گر حمیدرضا آذرنگ که هر کدام متناسب با شخصیت‌هایشان در سریال، نوع بازی متناسب با آن شخصیت را ارائه می‌دهند. در این میان، هم چنان که اشاره کردم، بازی ویشکا آسایش به دلیل دوگانگی و پیچیدگی بیشتری که در شخصیت مروارید نهفته است از قابلیت بیشتری برای دیده شدن بهره مند است.

شخصیتی که درست مشابه آنچه که در تیتراژ سریال می‌بینیم دارای دو وجه با شخصیت کاملاً متفاوت است که بسته به نوع صحنه و انتظار موجود در آن، یکی از این دو شخصیت سر بر می‌آورد و تماشاکر را با خود همراه می‌کند. گاه هیولایی که سرد و خشن و بی تفاوت هر آنچه را که سرِ راهش قرار دارد بی هیچ ملاحظه‌ای از سرِ راه برمی‌دارد و با اقتدار و سردی رعب‌آوری بازی می‌کند و گاه فرشته‌ای که در آرزوی دیده و درک شدن له له می‌زند و به هر دستاویزی چنگ می‌زند و نقش موجودی سرشار از ترس و تنهایی را رقم می‌زند.

۴ – در فرصتی دیگر و بهتر، بیشتر می‌توان درباره جوه مختلف «نهنگ آبی» نوشت.

نگاهی به «سه‌شنبه»، نوشته‌ی آراز بارسقیان

یک میان‌پرده در جنون و زندگی

است از سفر. او این فرم از سلوک، دعوتی است به غور و تفحص در کار خویشتن و در کار جهان. هیچ‌هایکر در سفر مفت‌سواری، فرصت می‌یابد تا خود را عریان و بی‌ابزار، در معرض طبیعتِ سفر کردن قرار دهد. چه این‌که خود را در معرض اقتضای طبیعت سلوک قرار دهد و چه اینکه خود را در معرض بی‌شمار جهان‌های موازی آدم‌های توی راه که او را نه به‌عنوان یک مسافر، که به‌عنوان یک راه‌رو و سالک می‌شناسند. هیچ‌هایکر حتی اگر برنامه‌ی روشنی برای سفرش داشته باشد، حتی اگر نقطه‌ی مبدا و مقصدش را بداند و برای طی مسیر برنامه‌های دقیق داشته باشد، باز هم خود را مقهور جریان سفر می‌داند. یعنی در سفر هیچ‌هایکی، مسافر برنامه‌ریز سفر نیست؛ بلکه طبیعت است که برنامه‌ی سفر را تعیین می‌کند.

آنچه آربی «سه‌شنبه» به آن احتیاج دارد دقیقاً همین است. آربی می‌داند که برای خروج از بحران هامون‌وار زندگی، ناچار است خود را به جریانِ بسپارد که کنترلی روی آن ندارد. آنچه نویسنده از آربی به ما می‌نماید، آن است که او در هر ساحتی از زندگی که به «اختیار» مسلح بوده، از پس رتق و فتق امور برنیامده و حالا خودخواسته، با سلب اختیار از خویشتن، به سفری تن درمی‌دهد که «جبر» طبیعت برای آن تصمیم می‌گیرد. سفری که آربی در آن نمی‌تواند جزئیات را کنترل کند. حتی در واپسین صفحات کتاب روشن است که آربی

همچنان ناتوان در کنترل زندگی، پس از سلوکی عمیق در مسیر تهران تا بوشهر، به سراغ شقایق می‌رود. او هرجایی که اختیار دارد همچنان ناکارآمد است و نمی‌تواند از این اختیار به بهترین شکل بهره ببرد؛ بلکه بدترین شیوه را برمی‌گزیند؛ ترجمه‌های بازاری، کتابی که به‌جای ویترن کتابفروشی‌ها سر از تبلیغات ماهواره‌ای درمی‌آورد، درگیری با ناشری که بر اساس مختصات کار حرفه‌ای می‌خواهد از کتابی که منتشر کرده پول دربیاورد، همه مویّد آن است که پیچ و مهره‌های آربی با آنچه که برای ساینرین تعریف‌شده و پذیرفتنی است، همخوانی ندارد. و همچنان که می‌دانیم این، خصلت آدم‌های سرگشته است.

حمید هامون یک منجی دارد که سرگشتگی او را -نه این‌که پایان می‌دهد، اما- سامان می‌دهد. علی عابدینی درست در وقتی که باید، سرمی‌رسد. درست وقتی که دریا -طبیعت- حمید هامون را با خود برده است، دست علی عابدینی حمید هامون را از دریا بیرون می‌کشد و او نجات می‌یابد. ناجی درست به وقت به مددجو می‌رسد و او را از سقوط و تباهی رهایی می‌بخشد. برای آربی، ناجی اما علی عابدینی نیست. این، تفاوت شخصیت حمید هامون با آربی آرآکلیان است. حمید هامون یک منجی روشنفکر می‌خواهد. کسی که دنیا را قربانی آرمان‌هایش کرده باشد. اما آربی دنبال چنین کسی نیست. آربی به کسی نیاز دارد که او را نه به آرمان‌هایش، که به زندگی سوق دهد. کسی که مثل ماست، از ماست. کسی که بنا نیست دنیا را تغییر دهد. ناجی‌ای که به سرگشتگی آربی سامان می‌دهد، شقایق است. آربی می‌داند که برای رهایی از سرگشتگی ناچار است به زندگی پناه ببرد و شقایق، همانطور که نویسنده به ما نشان می‌دهد، زندگی را بیش از آرمان‌هایش ارج می‌نهد. چنانکه از آربی، نماد انسان روشنفکری که همه‌ی آناش با واپسگرایی در تعارض است، جدا می‌شود و دوباره ازدواج می‌کند و در ازدواج تازه‌اش هم شکست می‌خورد.

«سه‌شنبه» آراز بارسقیان، یک ملودرام در ستایش زندگی است. اگرچه به‌زعم نگارنده سه‌شنبه می‌توانست پایانی درخ‌ناک داشته باشد و تراژدی آربی آرآکلیان سرگشته را چنانکه به شهادت «یکشنبه» و «دوشنبه» در سرگشتگی مدام بود، طور دیگری به فرجام برساند؛ اما آراز بارسقیان ترجیح داده که زنده بودن را به زندگی کردن برساند، و قهرمان داستانش را در واپسین پرده از این تریلویِ ایام هفته، در سرگشتگی و عسرت رها نکند.

دوشنبه ۲۰ خرداد ۱۳۹۸

خبرها

آغاز اکران مستندی درباره کیارستمی از اول تیرماه

بخش فرهنگی – فیلم مستند سینمایی «همراه با باد» از اول تیر در سینماهای هنر و تجربه به روی پرده خواهد رفت.

به گزارش ایسنا، «همراه با باد» عنوان فیلم مستندی است درباره‌ی عباس کیارستمی و جوه مختلف هنر در زندگی او که به کارگردانی مهدی شادی‌زاده و تهیه‌کنندگی علیرضا شادی‌زاده ساخته شده است.

این مستند که به تازگی آخرین مراحل فنی را پشت سر گذاشته محصول سال ۱۳۹۷ است که از اول تیر ماه هم‌زمان با تولد عباس کیارستمی در سینماهای هنر و تجربه اکران خواهد شد.

آیدین آغداشلو، جواد مجابی، لیلی گلستان، کیانوش عیاری و مریم زندی از جمله چهره‌هایی هستند که در این مستند حضور دارند.

مهدی شادی‌زاده پیش‌تر تجربه‌ی تهیه کنندگی فیلم سینمایی «دژاوو» را در کارنامه‌ی خود دارد. او همچنین چندین فیلم کوتاه و مستند همچون اتاق، برداشت اول، پله‌ی پنجم و... را کارگردانی و تهیه کرده است.

●●●●●

استاد و پدرخوانده ژانر وحشت اسپانیا درگذشت

بخش فرهنگی – سینمای اسپانیا غول ژانر وحشت خود را که از پیشگامان این ژانر در سینما و تلویزیون اسپانیا بود در ۸۳ سالگی از دست داد. به گزارش مهر به نقل از وراتی، ناریسیو ایبانی‌یس سرداور که پیشگام ژانر وحشت در سینما و تلویزیون اسپانیا بود در ۸۳ سالگی درگذشت.

گرچه او تنها ۲ فیلم بلند ساخت، اما هر دوی این فیلم‌ها به عنوان مهمترین فیلم‌های ژانر این کشور شناخته می‌شوند. «خانه‌ای که فریاد زد» و «چه کسی می‌تواند یک بچه را بکشد؟» که هر ۲ در دهه ۱۹۷۰ ساخته شدند به عنوان سنگ بنای ژانر وحشت این کشور شناخته می‌شوند.

این فیلم‌ها نشان دهنده خلق سینمای مولف در ژانر وحشت در این کشور هستند و به خلق فیلم‌های موفق در باکس آفیس در این زمینه کمک کردند تا در نهایت این کشور با ساخت فیلم‌هایی با تمرکز بر زیبایی شناختی، روانشناسی و روایت‌های انسانی در سینمای بین‌المللی دیده شود.

در اسپانیا این کارگردان برای آثار تلویزیونی‌اش هم از شهرت برخوردار بود و در زمان خودش بزرگ‌ترین بازی تلویزیونی را در اسپانیا ارایه کرد و سازنده سریال ترسناک ماندنی با عنوان «داستان‌هایی که شما را بیدار می‌کند» شد.

نخستین اثر او در زمینه کارگردانی تئاتر، کارگردانی نمایشنامه «باغ‌وحش شیشه‌ای» اثر تنسی ویلیامز بود.

در فوریه امسال آکادمی فیلم اسپانیا با ارایه جایزه افتخاری «گویا» برای یک عمر دستاورد هنری‌اش از ایبانی‌یس تجلیل کرد. این جایزه را آلخاندرو آمنابار سازنده «یگران» و چند تن از دیگر کارگردان‌های سرشناس ژانر وحشت اسپانیا به وی اهدا کردند. با درگذشت این چهره سینمایی فضای رسانه‌های اجتماعی اسپانیا پر از پیام‌هایی شد که یاد او را گرمای داشتند و با به اشتراک گذاشتن فیلم‌های ویدئویی از مراسم جوایز «گویا» از این چهره به عنوان پدرخوانده ژانر وحشت اسپانیا یاد کردند.

بایونا کارگردان اسپانیایی سازنده فیلم «یتیم‌خانه» نیز از ایبانی‌یس به عنوان «سرمایه سینمای اسپانیا؛ استاد و معلمی که با ساخت ۲ فیلم شاهکار ما را برای همیشه وامدار خود کرد» تجلیل کرد. وی از ناریسیو ایبانی‌یس سرداور برای خنده، ترس، اشک و درس‌هایی که در سینمایش ارایه کرد، تشکر کرد.

●●●●●

بازیگران و عوامل «سرزمین آبی» معرفی شدند

بخش فرهنگی – عوامل فیلم سینمایی «سرزمین آبی» به کارگردانی علی فخر موسوی و تهیه‌کنندگی سیدرضا محقق قطعی شدند.

به گزارش ایلنا، عوامل و بازیگران فیلم سینمایی «سرزمین آبی» به کارگردانی علی فخر موسوی و تهیه‌کنندگی سیدرضا محقق که در قالب یک پروژه مشترک میان ایران و اروپا ساخته می‌شود، مشخص شدند.

این فیلم به صورت کامل در داخل ایران فیلمبرداری می‌شود و مراحل پس از تولید آن در چند کشور اروپایی انجام خواهد شد.

محمدرضا رهبری، منوچهر آذر، بهزاد دورانی، سحر عبدلایی، فربرز علی‌اکبرپور، محمد جهان‌شاهی و آرزو ای‌زاده بازیگران «سرزمین آبی» هستند.

«سرزمین آبی» به زودی وارد مرحله تولید می‌شود.